

Výjezdní seminář z obchodního práva
Obchodněprávní judikatura včera, dnes... a zítra?

25. – 27. dubna 2014

**Zastoupení akcionáře na valné hromadě: Rozhodnutí Nejvyššího
soudu České republiky ve věci *Vodovody a kanalizace Zlín***

Milan Sýkora

5. ročník PF UK

Resumé:

Autor této práce analyzuje významné pre-rekodifikační rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky o možnostech zastoupení akcionáře na valné hromadě akciové společnosti a jeho aplikovatelnost po 1. lednu 2014. Vzhledem k tomu, že významnou částí hlasů na předmětné rozporované valné hromadě vládly subjekty, které nebyly vlastníky předmětných akcií, ale pouze jejich ekonomickými beneficienty, nabývá toto rozhodnutí na zajímavosti. Otázky, jimiž se soud zabýval, jsou jednak technické možnosti zastoupení akcionáře na valné hromadě a jednak možnosti „stínového převodu“ práv spojených s akciemi na třetí osobu bez převodu vlastnického titulu k akciím. Rozhodnutí soudu je dále srovnáno v teoretické části se současným legislativním trendem na úrovni Evropské unie a UNIDROIT. Dále jsou podrobně rozebrány následky rekodifikace českého soukromého práva na aplikovatelnost rozhodnutí ve věci *Vodovody a kanalizace Zlín* jsou podrobně rozebrány.

1. Úvod

„Interestingly, I now thank the Lord ... that I was allocated utilities, having seen the carnage that enveloped some of the ‘sexier’ sectors after the bursting of the tech bubble in 2000.“

Geraint Anderson, Cityboy: Beer and Loathing in the Square Mile

Když se akcionáři vodovodní společnosti působící na východní Moravě sešli v dubnu roku 2003 v sídle společnosti na Tř. Tomáše Bati, zřejmě netušili, že zasedání valné hromady bude mít celkem osmiletou soudní dohru, ve které půjde o to, kdo z nich měl právo mezi nimi sedět a hlasovat a kdo nikoliv. V této práci se budu zabývat rozhodnutím Nejvyššího soudu České republiky, který v jejich případě rozhodnul několik zásadních otázek zastoupení akcionáře na valné hromadě akciové společnosti. Budu se také zabývat tím, jak by se toto rozhodnutí změnilo, rozhodoval-li by soud podle post-rekodifikační právní úpravy.

V souvislosti s bojem akcionářů o kontrolu nad společností Vodovody a kanalizace Zlín, a.s. vydal Nejvyšší soud České republiky celkem čtyři rozhodnutí týkající se zastoupení na valné hromadě.¹ Vzhledem k velké podobnosti řešených otázek se budu zabývat pouze rozhodnutím sp. zn. 29 Cdo 1259/2009, kde byly otázky řešené soudem zformulovány nejpregnantněji (dále bude toto usnesení označováno jako „*Vodovody a kanalizace Zlín*“).²

Před analýzou rozhodnutí ve věci *Vodovody a kanalizace Zlín* předesťu hlavní problém, se kterým se zákonodárce musí vypořádat při regulaci zastoupení akcionáře na valné hromadě. Ve čtvrté, nejdůležitější části, potom zhodnotím, jakým způsobem rekodifikace soukromého práva změnila závěry obsažené v tomto rozhodnutí.

¹ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. června 2009 sp. zn. 29 Cdo 5297/2008, usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. listopadu 2009 sp. zn. 29 Cdo 558/2009, usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. ledna 2011 sp. zn. 29 Cdo 1259/2009 a usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. února 2011 sp. zn. 29 Cdo 38807/2009

² Považuji nutné upozornit, že toto rozhodnutí nebylo ani navrženo k publikaci, na rozdíl od prvního z řady rozhodnutí, tzn. usnesení Nejvyššího soudu České republiky z 25. června 2009 sp. zn. 29 Cdo 5297/2008, které navrženo bylo. Toto rozhodnutí jsem si nevybral k analýze jen proto, že pozdější rozhodnutí obsahuje podrobnější analýzu. Právní věty i argumentace soudu jsou ovšem ve všech čtyřech rozhodnutích zmíněných v pozn. 1 totožné.

2. Obecný úvod do problematiky

„One of David's mottos was 'Why walk somewhere when somebody can drive you?'"

Geraint Anderson, *Cityboy: Beer and Loathing in the Square Mile*

Z rozličných důvodů osoby přítomné (a hlasující) na valné hromadě společnosti často nejsou samotní akcionáři společnosti. Předně, u velkých společností by bylo pro investory nepřiměřeně nákladné, aby se vůbec na valnou hromadu dostavili, neboť vlastní pouze malý podíl a proto raději zplnomocní třetí osobu, aby vykonávala jejich hlasovací práva za ně. Dále na valné hromadě potom často hlasují prostřednictvím plné moci osoby, které sice nemají vlastnický titul k akciím, nicméně z různých důvodů jim náleží ekonomické benefity spojené s akciemi.

Vzhledem k roztroušení akcionářské struktury společností, která provází vznik kapitálových trhů, na kterých se akcie obchodují,³ se často investorům již nevyplatí investovat čas a prostředky spojené s cestou na valnou hromadu a vlastním rozhodovacím procesem.⁴ Delegují proto třetí osobu, aby je na valné hromadě zastoupila.⁵ Delegované hlasování tak snižuje hrozbu toho, že orgány společnosti a většinoví akcionáři budou konzumovat privátní požitky z kontroly nad společností, protože kontrolu nad nimi stále vykonávají (zprostředkovaně) všichni akcionáři.⁶

Usnadnění hlasování akcionářů pomocí delegace výkonu hlasovacích práv je tedy jednoznačně v zájmu dobré správy obchodní společnosti. Zákonodárci na to reagují na různých úrovních. Jak vyplývá ze srovnávací studie Kraakmana a dalších, národní právní řády všech významných evropských států usnadňují takovou delegaci umožněním hlasování

³ Srovnej Berle, A. a Means, G.: *The Modern Corporation and Private Property*. (reprint) New York : Harcourt, Brace & World 1968.

⁴ Easterbrook , F. H. a Fischel, D. R.: *The Economic Structure of Corporate Law*. Cambridge, MA : Harvard University Press 1991, str. 66

⁵ *Ibid.* 63

⁶ *Ibid.*

na základě plné moci.⁷ Na úrovni evropské legislativy přijal Evropský parlament a rada směrnici na posílení práv akcionářů kótovaných společností,⁸ která mimo jiné zjednodušuje udílení plné moci pro hlasování na valné hromadě.⁹ Do třetice, v roce 2009 UNIDROIT přijalo konvenci o hmotném právu pro dematerializované cenné papíry,¹⁰ která má zlepšit výkon akcionářských práv, a to včetně hlasovacích práv.¹¹ Všechny tyto legislativní nástroje mají (mimo jiné) umožnit snazší výkon hlasovacích práv akcionářů.

Nicméně na druhé straně vyvstává otázka rozdělení vlastnického titulu k akcií a práv s akcií spojených včetně výkonu hlasovacích práv. K tomuto dochází k celé řadě případů, letmo můžeme jmenovat například repo obchody s akciemi,¹² různé formy zprostředkování a správy cenných papírů a nakonec i „stínové převody“ akcií, kdy z různých důvodů není možné s právy spojenými s akcií i vlastnický titul. Vzhledem k tomu o jak široký záběr případů se jedná, je jasné, že v některých případech bude žádoucí umožnit hlasování takových „vlastníků bez titulu“, ale v jiných případech tím budou narušena práva třetích osob vyplývající z omezené převoditelnosti akcií v dané společnosti.

Je proto těžkým úkolem regulátora najít v této situaci kompromis a umožnit co nejsnazší zprostředkované hlasování tam, kde se jedná o výkon hlasovacích práv, ale zároveň příliš neusnadnit přenos hlasovacích práv tam, kde to není účelné.

⁷ Kraakman, R. et al.: *The Anatomy of corporate Law: A Comparative and Functional Approach*. 2. vydání. Oxford : Oxford University Press 2009, str. 62

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi (dále jen „Směrnice o výkonu akcionářských práv“)

⁹ Čl. 10 Směrnice o výkonu akcionářských práv

¹⁰ UNIDROIT Convention on Substantive Rules on Intermediated Securities z 9. října 2009 (dále jen „Pravidla UNIDROIT“)

¹¹ Články (9)(1) a (10) Pravidel UNIDROIT

¹² Jedná se o úvěrovou transakci, kdy financující instituce (banka) koupí od úvěrovaného subjektu cenné papíry, aby mu je za určitý čas prodala zpět za stejnou cenu plus sjednaný úrok. Hlasovací práva nicméně vykonává stále úvěrovaný subjekt, a to většinou na základě plné moci. Wood, P.: *The Law and Practice of International Finance*. Londýn : Sweet & Maxwell 2008, odst. 18-06

3. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci *Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.*

„I když to tak v našem státě nevypadá, jsem stále přesvědčen o tom, že spravedlnost musí zvítězit a lumpárny mají být potrestány.“

Ing. Pavel Studeník: *Průlomové rozhodnutí v kauze zlínského vodárenství*, parlamentilisty.cz

3.1. Skutkové okolnosti

V řízení o vyslovení neplatnosti valné hromady, jehož návrhovatelem bylo Město Otrokovice, coby akcionář společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s. (dále jen „VKZ“), se stala hlavním předmětem právní bitvy mezi akcionáři otázka zastoupení některých akcionářů, především města Zlín, které drželo významné množství akcií.¹³ Pokud by se podařilo právním zástupcům města Otrokovice prokázat, že město Zlín nebylo řádně zastoupeno, rozhodnutí valné hromady by bylo neplatné pro nedodržení kvóra usnášeníschopnosti.¹⁴

Město Zlín (a několik dalších obcí) se v té době snažilo prodat svůj podíl strategickému investorovi, v čemž mu ale bránilo omezení převoditelnosti akcií vyplývající z § 13 stanov společnosti VKZ. Vzhledem k tomu, že město Zlín nebylo schopno přehlasovat ostatní akcionáře a získat souhlas k prodeji, převedlo alespoň hlasovací práva a práva na výplatu dividendy pomocí několika smluv na Českou spořitelnu, a.s. (dále jen „Česká spořitelna“) jako na obchodníka s cennými papíry. V souvislosti s tímto obdrželo zálohu ve výši 80 % na budoucí kupní cenu akcií a poskytlo České spořitelně dvě neomezené plné moci

¹³ Z dostupných zdrojů autor této práce spočítal, že se jednalo o podíl na základním kapitálu ve výši minimálně 43,8 %.

¹⁴ Dle § 20 stanov VKZ platné k datu konání valné hromady byla k usnášeníschopnosti nutná přítomnost akcionářů majících podíl alespoň 70 % na základním kapitálu společnosti. [justice.cz]

pro hlasování na valné hromadě, každá k jiné části akcií. Tyto plné moci obsahovaly i právo dále zmocnit další zástupce.¹⁵

Plné moci udělené České spořitelně byly utvrzeny smluvní pokutou obsaženou v příkazních smlouvách, na základě kterých byly plné moci uděleny, a přičemž výše smluvní pokuty se rovnala kupní ceně akcií. Česká spořitelna ale očividně nebyla cílovým vlastníkem a dále zmocnila Jižní vodárenskou, a.s. (dále jen „Jižní vodárenská“), aby ji na valné hromadě neomezeně zastupovala. Ta nakonec dále k zastupování na valné hromadě zmocnila dvě fyzické osoby (dále jen „Inženýři“).

Město Otrokovice zpochybňovalo rozhodnutí valné hromady již od roku 2002,¹⁶ a to především, aby zamezilo stínovému převodu akcií na strategického investora. Nemožnost převodu hlasovací práva na jiný subjekt byla hlavním argumentem navrhovatelů, o kterém Nejvyšší soud v případě *Vodovody a kanalizace Zlín* rozhodoval.

¹⁵ *Zápis z valné hromady společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.*, sepsaný dne 30. 4. 2004, str. 10, přístupný online na www.justice.cz [k 16. 4. 2014]

¹⁶ Srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky uvedené v pozn. 1.

3.2. Právní analýza a rozhodnutí Nejvyššího soudu

Nejvyšší soud se ve svém rozhodnutí zabýval celkem čtyřmi otázkami, které mohly potenciálně zpochybnit řetězec plných mocí popsany v předchozí části:

- 1) Jsou plné moci udělené do budoucna k neomezenému počtu valných hromad speciální plné moci dle § 184 odst. 1 ObchZ?¹⁷
- 2) Může osoba zmocněná k zastupování na valné hromadě dále udělit substituční plnou moc, pokud to původní zmocnění výslovně povoluje?
- 3) Může akcionář udělit plnou moc k zastupování na valné hromadě jen k části akcií? Jestliže ano, může akcionáře na jedné valné hromadě zastupovat více zmocněnců, pokud každý z nich zastupuje akcionáře a vykonává akcionářská práva k jiným akciím?
- 4) Je postoupení hlasovacích práv za daných podmínek obcházením zákona?

Za prvé, Nejvyšší soud se odvolal na své předchozí rozhodnutí ve věci¹⁸ a dovedl, že plná moc pro zastupování akcionáře na valné hromadě je speciální plnou mocí, a to na základě dichotomie obecné plné moci a speciální plné moci. Jelikož plná moc k zastupování na valné hromadě nemůže být obecnou plnou mocí, protože zplnomocňuje ke konkrétnímu právnímu úkonu a dalším konkrétním činnostem,¹⁹ musí se tedy jednat o plnou moc speciální. Dále odkázal na literaturu.²⁰ Jakékoliv zmocnění k zastupování na valné hromadě v budoucnu bude tedy speciální plnou mocí dle obchodního zákoníku, i když neurčuje, jakým způsobem má zmocněnec hlasovat.²¹ Proto je tedy i taková plná moc, jakou byla zmocněna Česká spořitelna, speciální plnou mocí.

Za druhé, Nejvyšší soud potvrdil analogickou aplikaci § 33a OZ 1964,²² tedy možnost udělit substituční plnou moc, jakou udělila Česká spořitelna Jižní vodárenské (a ta dále Inženýrům). Nejvyšší soud sice omezil svůj výklad na právní stav do 30. listopadu 2008,

¹⁷ Zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „ObchZ“)

¹⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky z 25. června 2009 sp. zn. 29 Cdo 5297/2008

¹⁹ Další činnosti jsou např. účast na valné hromadě a možnost pokládat dotazy.

²⁰ Švestka, J. a kol.: *Občanský zákoník I, § 1 – 459* Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck 2008

²¹ V opačném případě by například nebylo možné oddělit hlasovací práva od titulu k akci, jako je tomu například u repo operací. Viz Wood, op. cit. 12

²² Zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ 1964“)

nicméně není dle mého názoru důvod, proč by se nemohl aplikovat i na stav po novelizaci. Z § 1 odst. 2 ObchZ taková analogická aplikace vyplývá i nadále.

Za třetí, žádný rozpor nebyl ani nalezen v možnosti udělení plné moci pouze k části akcií. V praxi si asi představíme, že zejména u velkých držitelů akcií, např. bank nebo obchodníků s cennými papíry, by takové omezení de facto znemožnilo celou řadu transakcí, kde banka není cílovým vlastníkem akcií, ale drží je vlastním jménem na účet jiného.²³

Dále, pokud vyjdeme ze starší judikatury,²⁴ tak zastoupení akcionářem více zmocněnci není možné. Nejvyšší soud ale od takovéto situace odlišil případ, kdy je každý zmocněnec oprávněn zastupovat zmocnitele ohledně jiné části akcií. V případě *Vodovody a kanalizace Zlín* zastupovali akcionáře na valné hromadě Inženýři, a to na základě substitučních plných mocí, přičemž každá z nich byla udělena k jiné části akcií. Problém řešený starší judikaturou, tedy střet pravomocí zmocněnců na valné hromadě, nenastal a nebyl důvod, proč by měl být akcionáře omezen z takového zmocnění.

Za čtvrté se Nejvyšší soud zabýval nejdůležitější otázkou, a to stínovým převodem akcií. Neztotožnil se přitom se závěrem, že smluvní pokuty obsažené ve smlouvách uzavřených mezi městem Zlín a Českou spořitelnou zbavovaly město Zlín jeho akcionářských práv. Dle názoru odvolacího soudu se jednalo neplatné jednání pro rozpor se zákonem. V rozhodnutí ale soud rozlišil případ obcházení zákona a obcházení stanov. Zatímco první případ je sankcionován neplatností,²⁵ druhý zákonodárce ničím takovým nepostihнул. Stínový prodej akcií tedy nebyl ničím nedovoleným, a to ani kvůli vysoké smluvní pokutě, protože (i) nejprve je potřeba posoudit, jestli za hrozbu smluvní pokuty neobdrželo město Zlín přiměřené protiplnění, a (ii) neplatnost smluvní pokuty nevyvolává neplatnost smlouvy, ale nastupuje moderační právo soudu.

V zásadě se tak Nejvyšší soud usnesl, že stínový přenos práv a povinností akcionáře není za daných v rozporu se zákonem. Zároveň se vyslovil pro široké možnosti výkonu hlasovacích práv na základě zmocnění, tak jak vyplývá například z Pravidel UNIDROIT nebo Směrnice o výkonu akcionářských práv.

²³ I v takovém případě by mělo být beneficentovi umožněno vykonávat investorská práva. Srovnej Pravidla UNIDROIT.

²⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu publikované jako SJ 234/2004

²⁵ § 39 OZ 1964

4. Vodovody a kanalizace Zlín po rekodifikaci

Rekodifikace soukromého práva a zákon o obchodních korporacích²⁶ do jisté míry posunuly krajinu českého korporátního práva směrem k vyspělým právním systémům (a to minimálně proklamativně).²⁷ Vzhledem k tomu, že české korporace zrovna netrpí rozptýlením akcionářských struktur, není jistě na místě různé řešení ve směru anglo-amerického systému corporate governance, nicméně se mi zdá žádoucí minimálně zachovat možnosti výkonu akcionářských práv (a svobod) na úrovni obchodního zákoníku. Postupně tedy srovnám, jak by se změnilo rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci *Vodovody a kanalizace Zlín* ohledně shora zmíněných čtyřech otázek, pokud by byl býval rozhodoval dle nového rekodifikovaného práva.

Za první, úprava plné moci pro zastupování na valné hromadě akciové společnosti byla převzata z obchodního zákoníku a Směrnice o výkonu akcionářských práv. Nicméně byla dále rozšířena, aby poskytla více flexibility. Ustanovení § 399 ZOK totiž již neobsahuje požadavek na specifikaci období, na které byla plná moc udělena.²⁸ Výkladem tak dojdeme k tomu, že může být udělena i na všechny valné hromady v budoucnu.²⁹

Za druhé, zákon o obchodních korporacích rovněž neobsahuje výslovnou úpravu substituční plné moci pro účast na valné hromadě. Jak ale tvrdí Štenglová a další, ustanovení § 10 odst. 1 OZ³⁰ nabízí velmi širokou možnost užití analogie a tím pádem je nasnadě použití obecné úpravy zastoupení v občanském zákoníku.³¹ Možnost substitučního zástupního oprávnění je upravena § 438 OZ a musí být vždy předem sjednána se zastoupeným. V takovém případě bude možné i nadále udělit substituční moc k zastupování na valné hromadě, jako to v případě *Vodárny a kanalizace Zlín* udělala Česká spořitelna a dále Jižní vodárenská.

²⁶ Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích a družstvech (dále jen „ZOK“)

²⁷ Srovnej Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích, str. 6.

²⁸ Takové to omezení obsahoval obchodní zákoník v § 184 do 30. listopadu 2009.

²⁹ Srovnej výklad v Štenglová, I. a kol.: *Zákon o obchodních korporacích*. Praha : C. H. Beck 2013, str. 608.

³⁰ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“)

³¹ *Ibid.* str. 607

Za třetí, možnost udělit plnou moc k zastupování pouze ohledně části akcií v zákoně o obchodních korporacích také nenalezneme. Nicméně, z definice akcie vyplývá, že hlasovací práva jsou spojena s každou jednotlivou akcií.³² Z výkladu tak dovodíme, že pokud tak bude akcionář chtít, může instruovat ohledně každé své akcii jiného zmocněnce.³³

Zákon o obchodních korporacích ovšem v tomto případě usnadňuje a zefektivňuje práci subjektů, které drží cenné papíry na účet jiných osob, a to tím, že jim v § 401 odst. 2 ZOK výslovně umožňuje hlasovat jinak ohledně akcií každého z těchto beneficentů. Domnívám se, že jde o posun správným směrem, neboť např. obchodník s cennými papíry již nebude muset zmocňovat pro každého svého klienta zvláštního zmocněnce, ale jeden zmocněnec bude moci hlasovat různým způsobem. *Mutantis mutandis* platí i v případě, že nebude hlasovat sám obchodník s cennými papíry, ale zmocní za sebe fyzickou osobu.³⁴

Za čtvrté, otázka stínového převodu akcionářských práv se stává o něco více spornou. Na jednu stranu zákon o obchodních korporacích striktně zakazuje převod hlasovacích práv jako samostatně převoditelných práv.³⁵ Takové jednání bude tedy neplatné dle § 580 občanského zákoníku a relativní neplatnosti se bude moci dovolat ten, jenž má být zákonem chráněn, tedy teoreticky ostatní akcionáři nebo společnost sama.³⁶

Na druhou stranu, otázkou zůstává, nakolik se podobné závěry uplatní u převodu hlasovacích práv bez použití věcněprávních účinků spojených s převodem samostatně převoditelného práva, tak jak tomu bylo ve věci *Vodovody a kanalizace Zlín*. Vydání neomezené plné moci totiž dle mého názoru neznamená převod hlasovacích práv, pokud zmocnitel může takovou plnou moc odvolat.³⁷

Pokud by bylo vypovězení příkazní smlouvy vázáno na vysokou smluvní pokutu, uplatnil by se, dle mého názoru test formulovaný soudem v případě *Vodovody a kanalizace*

³² Ust. § 256 odst. 1 ZOK. Srovnej definici podílu ve společnosti s ručením omezeným v § 133 ZOK.

³³ Stejně jako může vlastník portfolia nemovitostí zmocnit různé zmocněnce k prodeji každé ze svých nemovitostí.

³⁴ Což bude jistě častější způsob, podobně jako u Inženýrů v *Vodovody a kanalizace Zlín*.

³⁵ Ustanovení § 281 odst. 4 ZOK

³⁶ Ustanovení § 586 odst. 1 OZ

³⁷ Ustanovení § 442 OZ

Zlín. Tedy, soud by zkoumal (i) přiměřené protiplnění, a popřípadě (ii) uplatnil moderační právo.³⁸

Pokud bychom se přiklonili k opačnému názoru, nebylo by lze nikdy udělit plnou moc k zastupování na valné hromadě s tím, že zmocněnec má „hlasovat dle svého uvážení“. V takovém případě by vlastník akcie musel vždy v plné moci vždy instruovat ke konkrétnímu hlasování, a to i v případě, že zmocněnec je ze své podstaty coby velké instituce lépe informován o dění ve společnosti než zmocnitel. Dále by financující banka nemohla dát plnou moc k výkonu hlasovacích práv k akciím, které na ní byly převedeny jako zajištění. Přikláním se proto k názoru, že v případě obecné neomezené plné moci k hlasování na valné hromadě nedojde k samostatnému převodu hlasovacího práva ve smyslu zákona o obchodních korporacích.

Závěry vyjádřené Nejvyšším soudem v případě *Vodovody a kanalizace Zlín* tedy zůstávají i nadále aplikovatelné. V budoucnu se jako největším problémem mohou ukázat neomezené obecné plné moci, tyto nicméně dle mého názoru nepředstavují zakázaný převod hlasovacího práva, a to především pokud je plná moc neomezeně odvolatelná.

³⁸ Ustanovení § 2051 OZ

5. Závěr

Závěry Nejvyššího soudu ve věci *Vodovody a kanalizace Zlín* ohledně technických možností zastoupení akcionáře na valné hromadě zůstávají aplikovatelné i po rekodifikaci soukromého práva. Navíc, možnosti zastoupení akcionáře se zdají být dnes ještě benevolentnější, což je v souladu se zásadou co nejširšího a nejefektivnějšího výkonu práv investorů, který je základní ideou Směrnice o příhraničním výkonu akcionářských práv a Pravidly UNIDROIT. V případě stínových převodů akcií zůstává rozhodnutí Nejvyššího soudu nadále aplikovatelné, ale obecné plné moci mohou vyvolat kontroverze, pokud jejich důsledkem bude efekt rovnající se samostatnému převodu hlasovacího práva. K tomuto ale dle mého názoru nedojde vzhledem, pokud bude taková plná moc dle ujednání stran odvolatelná.

6. Prameny

Odborná literatura:

Berle, A. a Means, G.: *The Modern Corporation and Private Property*. (reprint) New York : Harcourt, Brace & World 1968

Easterbrook , F. H. a Fischel, D. R.: *The Economic Structure of Corporate Law*. Cambridge, MA : Harvard University Press 1991

Kraakman, R. et al.: *The Anatomy of corporate Law: A Comparative and Functional Approach*. 2. vydání. Oxford : Oxford University Press 2009

Lasák, J.: *Právní předpisy Evropské unie s judikaturou. Právo obchodních společností*. Praha : Wolters Kluwer 2011

Štenglová, I. a kol.: *Zákon o obchodních korporacích*. Praha : C. H. Beck 2013

Švestka, J. a kol.: *Občanský zákoník I, § 1 – 459 Komentář*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck 2008

Wood, P.: *The Law and Practice of International Finance*. Londýn : Sweet & Maxwell 2008

Normativní právní akty:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi

UNIDROIT Convention on Substantive Rules on Intermediated Securities z 9. října 2009

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích a družstvech

Judikatura:

II. ÚS 249/1998

SJ 234/2004

29 Cdo 5297/2008

29 Cdo 558/2009

29 Cdo 1259/2009

29 Cdo 38807/2009